

Nuorisovaltuuston aloite Pirkanmaan Voimian in-house-yhtiö-aseman purkamiseksi ja kouluruoan kilpailuttamiseksi

Pirkanmaan Voimia (ent. Tampereen Voimia/Tampereen Ateria) tuottaa koululounaita lähes kaikkiin Tampereen kaupungin ja Tampereen seudun ammattiopisto Tredun koulutuspalveluiden toimipisteisiin. Se vastaa ateriapalveluiden tuottamisesta myös eräisiin Pirkanmaan hyvinvointialueen sekä Tampereen kaupunkiseudun varhaiskasvatuksen toimipisteisiin.

Sosiaali- ja terveysministeriön alaisen ravitsemusneuvottelukunnan suosituksen mukaisesti kouluruoan tulee täyttää kansalliset ravintosuositukset, jotka asettavat tietyt raamit myös esimerkiksi kouluruokailun tarjoajien kilpailuttamiselle. Ravintosuositukset eivät kuitenkaan nuorisovaltuuston mielestä estä kouluruoan tarjoajien kilpailuttamista vaan ne voivat toimia laatukriteereinä kouluruoan laadun ja maun parantamiseksi sekä ravitsevamman lounaan mahdollistamiselle.

Nuorisovaltuusto on saanut palautetta kouluruoan laadusta, sen mausta sekä sen ravitsevuudesta. Esimerkiksi eräässä tamperelaisessa lukiossa ruoka on loppunut kesken, opiskelijoille on tarjottu raakaa makaronia, salaatti on ollut syömäkeltovotonta, perunat ovat olleet laadultaan ala-arvoisia ja ruoka on ollut kylmää.

Kouluruoan makumaailmat ovat välillä tosi outoja ihan tutuissa ja hyvissä ruuissa. Oppilaille ja opiskelijoille se näyttäytyy siten, et Voimia yrittää tehdä hyvistä ja tavallisista kotiruuista ”tasokaampaa ja maukkaampaa” ruokaa, jolloin se ruoka ei enää maistukaan ja ulkonäöllisesti on vain epämääräistä mössöä, jota ei ruoaksi enää tunnista ruoaksi.

Kouluruokaan varattu määräraha tulisi kohdentaa paremmin, koska on erittäin ihmeellistä, että Tampere panostaa ns. kuusikkokunnista eniten per oppilas (2,88 €/hlö) ja ruoan laatu ei siltikään vastaa siltä odotettavaa tasoa. Kaupunki panosti vuoden 2023 lisätalousarviossa 2,6 miljoonaa euroa lisää rahaa kouluruoan kehittämiseen ja sen toteuttamiseen, mutta nuorisovaltuusto ei koe sen parantaneen kouluruoan laatua.

Oppilaat ja opiskelijat toivovat tavallista suomalaiselle kulttuurille ominaista kotiruokaa, kuten esimerkiksi makaronilaatikkoo, tavallista jauhelihakastiketta, pyttipannua, lihapullia, tavallista kanakastiketta, jauhelihakeittoa, hernekeittoa, kasvisseosekeittoa tai kanakeittoa. Lapset ja nuoret eivät kaipaa gourmet-annoksia vaan toiveruokia jotka oppilaat ja opiskelijat itse saisivat toivoa listalle. Nuorisovaltuusto toivoo esimerkiksi pastaruokien määrän lisäämistä sekä perunoiden ylivallan purkamista ruokalistalla.

Pirkanmaan Voimia ei ole onnistunut täyttämään oppilaiden ja opiskelijoiden odotuksia ja nuorisovaltuusto katsookin, että kaupungin omistajaohjauksesta sekä merkittävistä määrärahalisäyksistä huolimatta se ei ole onnistunut täyttämään sille asetettuja tavoitteita kouluruoan laadun tai sen määrän suhteen.

Lisäksi nuorisovaltuusto kiinnittää huomiota v. 2022 avatun Pirkanmaan Voimian Pata-keittiön toimintaan. Kouluruoan laatu on heikentynyt merkittävästi sen tuottamisen siirryttyä teollisuuskeittiö Padalle. Kuljetusmatkojen pidentyminen, ruoan laadun kärsiminen sekä sen määrän epäsuhtaisuus opiskelijamäärään suhteutettuna, ruoan mauttomuus, mausteiden vähäisyys tai niiden liiallinen käyttäminen sekä koulukohtaisen tilanteen huomioon ottaminen ja sen tuoman asiantuntemuksen menettäminen ovat vain osa syistä,

joiden vuoksi nuorisovaltuusto ei katso Padan toimivan eikä täyttävän kaupungin sille asettamia tavoitteita.

Nuorisovaltuusto vaatii kaupunkia puuttumaan Voimian valmistamien aterioiden laatuun sekä varmistamaan perusopetuslain, lukiolain sekä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisen maksuttoman kouluruokailun toteutumisen jokaisessa tamperelaisessa oppilaitoksessa.

Edellä mainitun perusteella me, nuorisovaltuusto sekä aloitteelle tukensa ilmaisseet valtuutetut, esitämme, että Tampereen kaupunki

aloittaa valmistelut ja neuvottelut Pirkanmaan Voimian in-house-yhtiö -aseman purkamiseksi,

aloittaa kouluruoan kilpailuttamisen valmistelun,

varmistaa omistajaohjauksen kautta Pirkanmaan Voimian taloudellisen tehokkuuden parantumisen ja seuraa sitä seuraavien vuosien aikana sekä

alkaa seuraamaan oppilaiden ja opiskelijoiden mielipiteitä kouluruoan laadusta päivittäin digitaalisella kyselytyökalulla, jonka tulokset ovat julkisesti kaikkien tamperelaisten nähtävillä.

Nuorisovaltuuston puolesta

Tampereella 21.10.2024

Eetu Hukkanen, Saara Kosonen, Alma Mujcinovic, Venla Vuorinen ja Helmi Hukkanen

sekä aloitteelle tukensa ilmaisseet valtuutetut